

ODS: Inkluze v českých školách musí projít zásadní změnou, rozhodovat mají školy

13.3.2025 - Renáta Zajíčková, Tomáš Portlík | Občanská demokratická strana

„Za deset let se zásadně proměnil profil žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní prostředí je složitější, výzvy jsou jiné než v době zavedení inkluze. Ředitelé musí mít větší pravomoci rozhodovat o způsobu jejího nastavení,“ komentuje situaci ve školách poslankyně a předsdkyně podvýboru pro regionální školství Renáta Zajíčková.

Inkluzivní vzdělávání v podobě, v jaké bylo zavedeno před deseti lety, již neodpovídá realitě českých škol. Výrazně se proměnila skladba žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – přibýlo dětí s poruchami chování a duševního zdraví i žáků z různých kulturních prostředí. Současný systém inkluze se proto ukazuje jako neúčinný a zatěžující všechny aktéry vzdělávání.

„Můj návrh Reformy 8+2 počítá nejen se zkrácením základní školy na osm let, ale i s revizí inkluze, což umožní lépe pracovat s kapacitou škol a vytvořit speciální průběžné třídy tam, kde jsou potřeba,“ dodává Zajíčková.

Klíčové změny v inkluzi: větší pravomoci ředitelů, efektivní podpora škol

Návrhy kulatého stolu zahrnují konkrétní opatření, které se nyní odborně diskutují a jsou průběžně zapracovány do části Revize inkluze v návrhu Reformy 8+2:

O inkluzi musí rozhodovat školy

Bohaté zkušenosti s inkluzivním vzděláváním mají i na Praze 9, za kterou na kulatém stole vystoupil starosta Tomáš Portlík: *„Inkluze musí projít zásadní evoluční změnou. Za vzdělávání odpovídá ředitel a pedagogický sbor, a proto musí mít právo rozhodnout, koho přijmou a jak zajistí kvalitní výuku pro všechny. Současná pravidla jim tuto možnost berou a školám nezbyvá než se přizpůsobovat nereálným požadavkům.“*

Mezi další klíčové návrhy kulatého stolu patří decentralizace školství, která by umožnila vytvoření větších školských subjektů s profesionálním vedením a kompetentními zřizovateli. Regionální přístup k inkluzi by zajistil, že opatření budou zohledňovat místní specifika, například rozdílné podmínky v Praze a Mostě. Důležitým bodem je také snížení administrativní zátěže škol, aby ředitelé měli více prostoru pro skutečné řízení školy namísto nadměrné byrokracie. Mapování dobré praxe by pomohlo využít zkušenosti škol, kde inkluze funguje efektivně, jako inspiraci pro legislativní změny. Nezbytná je rovněž mezíresortní spolupráce, kdy školy potřebují podporu odborníků, například sociálních pedagogů a specialistů ze zdravotnictví, kteří by pomáhali pracovat s rodinami a předcházet problémům.

<https://www.ods.cz/clanek/27008-ods-inkluzi-v-ceskych-skolach-musi-projit-zasadni-zmenou-rozhodovat-maji-skoly>